

3. Toliko novih cest, ki so sicer velika dobrota deželi, polajša ljudem prodajo lesa v tuje kraje; koliko lepih hrastov je v kratkem od nas na tuje zginilo, tako, da so zdaj že prav redki, in jih zá-se nimamo.

4. Sploh slabo gospodarstvo in potrata lesa. Po stari navadi se namreč

- a) pri podiranju dreves poškodovanje drugih dreves nič ne varuje;
- b) izbirajo se tudi za kurjavo najlepša in še rašča drevesa; za ostarična, kljukasta in zavita nihče ne mara;
- c) polena se delajo dolga, da jih pri kuhi pol brez potrebe zgorí;
- d) dostikrat gorí na ognjišču že celo uro, predno se kaj pristavi;
- e) za treske, kjer po kmetih ž njimi svetijo, se porabijo navadno najlepša in najravnnejša drevesca, hrastiči, breze in drugo, in groza je misliti, koliko jih po ti poti vsako leto mine, namesti da bi kake veje in vrhe, bolj brez škode, za kaj tacega rabili;
- f) veliko lesa potratimo za prazne reči, postavimo za mlaje;
- g) veliko lesa zgnjije, sperí, strohni po sami zanikernosti;
- h) veliko lesa gre za plotove in za ograje, kjer brž strohni, namesti da bi si žive meje, ki dolgo trpé, naredili;
- i) za kole v vinogradih puščajo, kar je najbolj moč dolge kole, da trtam senco delajo in trohné, namesti da bi kratke delali in bi eden za dva, tri zalegel. Neznano veliko mladega lesa mine vsako leto za vinograde brez prave potrebe;
- k) živina, ki jo po hostah pasejo, ves nov zarod popolnoma objé in končá in se komaj enkrat ali dvakrat najé.

5. Kebri, črvi, gosenice nekatera leta veliko lesa končajo ali pa vsaj v rašči zadržujejo in ga ostaričijo.

6. Še vedna neskrbnost za novo zaredbo lesa v posekanih gojzdih in zanemarjenje umnega oskrbovanja gojzdov.

Vse to in drugo pomaga les gojzdov zatirati. Al les ne doraste v treh mesecih, kakor konoplje; torej se taka potrata in neskrbnost pri sedanjih večih potrebah brž pozná in čuti.

Naj zato umni gospodarji odstranijo dosedanje napake in tako bodo tudi drugim dober izgled!

Gospodarske skušnje.

* *Da kokoši pozimi raje jajca ležejo*, daj jim večkrat med njihovo hrano zrelega semena kopriv. Da se to seme dobí, naj se velike koprive proti koncu avgusta (vélikega srpana) porežejo in posušijo; seme potem samo po sebi izpade in se lahko posuši. Tudi se dajo koprive mlatiti in tako seme dobiti.

Zdravniška skušnja.

Zoper difteritis, to strašno vratno bolezen, svetuje po mnogih skušnjah dr. Fiedler, zdravstveni svetovalec v Draždanah, prav močno Španjsko ali Portugijsko vino. Otrokom, o katerih se je mislilo, da zdaj in zdaj umro, se je pomagalo s par žlicami tacega vina (Portwein); kmalu po povzitem vinu se je potvilil po njihovem životu in skozi usta so izbljuvali one žleznate izmečke, ki so jih žugali zadušiti. — Če se dr. Fiedler upa razglasiti to zdravilo, smemo misliti, da se opira na storjene skušnje.

Svarilo proti zlizanji tintnih marog s papirja.

Veliko učencev in učenk ima navado, če so s tinto kako marogo naredili na papir, da jo z jezikom zližejo. To je posebno nevarno po vijolčni anilinovi tinti. Časnik „Apotheker-Zeitung“ poroča o tem to-le: Neka deklica je tintno marogo s knjižice polizala. Kmalu potem jo zgrabijo bolečine v trebuhu in začelo se jej je vzdigovati. 12 ur po povziti tinti so postale bolečine strašno hude, začela je bljuvati neko barvano vodo. Poklicani zdravnik je revici dal železnega hidrata (Eisenhydrat), ki je potolažil bolečine in smrtno nevarnost odvrnil. Po preiskavi (analizi) tinte so v njej našli arzenik (mišico).

Srbsko časništvo.

* „*Srpska Zora*. Ilustrovan list za zabavu i pouku. Izdajatelj in urednik: Todor Štefanović Vilovski.“ — Te v našem listu že često izobraženim Slovenom hvalno priporočane lepoznavske novine so nastopile letos svoj 3. tečaj in sicer v novi, večji obliki. Ako je bila vsebina že v prvih dveh tečajih zanimiva in slike vse pohvale vredne, pritrđiti je, da je gospod urednik sedaj svojo pozornost še pomnožil in zná se listu v vseh oddelkih, da mu je geslo: *altius semper!* Slovanstvu prijazni čitatelj nahaja v „*Srpskej Zori*“ obilno kulturno-zgodovinskih sestavkov, lepoznavskih proizvodov, živetopisov, književnih naznanil itd., s kratka: ta list je vreden, da se tudi v Slovenih bolje podpira in širi poznanje sorodnih naših bratov novejšje literature. Naroča se na „*Srpsko Zoro*“ v Beču VII., Burggasse Nr. 24. — Cena listu, ki izhaja vsak mesec, je za vse leto 6 for. a. v.

Srbske narodne pesmi.

* „*Wilhelm Gerhard's „Gesänge der Serben.“* Zweite Auflage, herausgegeben, eingeleitet und mit Anmerkungen versehen von Karl Braun-Wiesbaden. Leipzig, Verlag von Joh. Ambr. Barth. 1877.“ — Visoka cena srbskih národnih pesmi je znana vsacemu literarno izobraženemu Slovanu in tudi učenim krogom vse Evrope že od nekđaj, kar priča, ker so jih prevajali osobito Nemci v svoj jezik z boljším in slabším vspehom. Prvi slavni jezikoslovec svojih dni, Jakob Grimm, je leta 1818 izdal prevod 19 srbskih národnih pesmi, za njim Lujiza pl. Jacob (Taloj) jeden del Vuk Karadžičeve zbirke, katerega je izdala v l. 1825. in 1826. v dveh vezkih. — Vsakdo vé, da slehern prevod izgubi kakih lepôt ali svojstev originala, zato je glaven nalog prevoditelju, da iz bogatstva jezika, v katerega prevaja, nadomesti kakor najbolj vé, kar se je pri prevajanju stopilo prvotnih krasot in to je izvrstno umel Wilh. Gerhard, (rojen 20. nov. l. 1780. v Weimaru, umrl 2. okt. 1858 v Heidelbergu), čegar prevod v 2. natisu imamo pred saboj. Primerjaje prevod 3 originalom smo našli, da so Gerhardovi prevodi v istini natančni, gladko-besedni in v duhu originala pisani, zaradi česar se more ta tudi ukusno tiskana knjiga sè zrnovito pisanim uvodom in opombami izdajatelja toplo priporočati vsakemu prijatelju srbske národne poezije. — Knjiga obseza na 292 straneh uvod, epične in lirične pesmi i. t. d. in tudi v knjižnici slovenskega domoljuba bi bila na pravem mestu.